ВПЛИВ РОСІЙСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ НА ГАЛУЗЕВУ СТРУКТУРУ СУКУПНИХ АКТИВІВ ДІЮЧИХ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ УКРАЇНИ

Моторин Руслан Миколайович,
доктор економічних наук, професор;
Український торговельно-економічний університет;
Приходько Микола Романович,
студент 2 курсу магістратури,
спеціальність «Економічна аналітика та статистика»;
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Метою роботи оцінка впливу військової агресії РФ на галузеву структуру сукупних активів діючих суб'єктів господарювання України.

Об'єктом дослідження є сукупні активи підприємств України за видами економічної діяльності.

В роботі використано статистичні дані Державної служби статистики України.

В сучасних реаліях важливим фактором підвищення ефективності підприємницької діяльності є оцінка стану сукупних активів підприємства. Активи підприємства є своєрідним фундаментом для його функціонування у різних формах діяльності з метою одержання прибутку. Розмір, склад та структура активів підприємства зумовлює обсяг його виробництва та рівень ефективності цього виробництва [1, с. 16].

Аналіз динаміки структури сукупних активів діючих суб'єктів господарювання України зробимо за 2019-2022 роки.

Таблиця 1

Динаміка структури сукупних активів діючих суб'єктів господарювання України за 2019-2022 роки

Роки	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Усього	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	9,0%	8,9%	9,3%	9,7%
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	5,6%	5,6%	5,8%	6,1%
Переробна промисловість	17,3%	16,6%	16,6%	16,1%
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	8,0%	8,7%	9,3%	10,1%
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	0,7%	0,6%	0,6%	0,6%
Будівництво	4,5%	4,7%	4,8%	4,8%
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	21,5%	21,4%	21,0%	21,1%
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	8,8%	8,8%	8,7%	7,8%

Продовження таблиці 1

Тимчасове розміщування й організація харчування	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%
Інформація та телекомунікації	1,6%	1,7%	1,7%	1,8%
Фінансова та страхова діяльність	4,0%	4,3%	4,7%	5,1%
Операції з нерухомим майном	6,5%	6,5%	6,1%	5,7%
Професійна, наукова та технічна діяльність	7,9%	7,3%	6,6%	6,4%
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	3,2%	3,1%	2,8%	2,5%
Освіта	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	0,4%	0,9%	1,2%	1,3%
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%
Надання інших видів послуг	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%

Джерело: розраховано авторами на підставі даних держслужби статистики України [2]

В 2020 порівняно з 2019 роком, коли в Україні була активна фаза захворюваності на COVID-19 структура сукупних активів діючих суб'єктів господарювання України майже не змінилася. Лінійний коефіцієнт «абсолютних» структурних зрушень дорівнює 0,18%.

Лише для галузі охорона здоров'я та надання соціальної допомоги спостерігалось суттєве збільшення частки сукупних активів діючих суб'єктів господарювання (з 0,4 до 0,9%) більш ніж у 2 рази (див. табл.2). Це природно для цього періоду часу, коли йшла відчайдушна боротьба з цією небезпечною хворобою. Крім цього, бачимо незначне зростання частки галузей: постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, фінансова та страхова діяльність, інформація та телекомунікації за рахунок зменшення частки галузей: переробна промисловість, сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство, професійна, наукова та технічна діяльність.

Якщо розглядати зміни в структурі сукупних активів діючих суб'єктів господарювання України в 2022 порівняно з 2021 роком в наслідок військової агресії РФ то ми бачимо зовсім іншу картину. Лінійний коефіцієнт «абсолютних» структурних зрушень дорівнює 0,24%, що свідчить про незначні абсолютні зміни в структурі сукупних активів. Але характер цих змін суттєво відрізняється від аналогічних змін за 2020-2019 роки. Помітно скоротилась частка галузей: транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність, операції з нерухомим майном, переробна промисловість. В той же час помітно збільшилась частка галузей: сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство, добувна промисловість і розроблення кар'єрів, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, фінансова та страхова діяльність (див. табл.1).

Одним з факторів зміни структури сукупних активів після повномасштабного вторгнення РФ в Україну є активний розвиток української оборонної промисловості. Так, наприклад, український уряд виділив майже 1,4

мільярда доларів (1,29 мільярда євро) у 2024 році на купівлю та розробку зброї всередині країни – у 20 разів більше, ніж до повномасштабного вторгнення РФ. І ще одним важливим зрушенням стало те, що величезна частина зброї наразі закуповується на приватних заводах. Вони створюються по всій країні та швидко захоплюють галузь, у якій домінували державні компанії. Сьогодні близько 80 відсотків оборонної промисловості перебуває у приватних руках, що є дзеркальним відображенням того, як були справи рік тому, і різко контрастує з російською оборонною промисловістю, контрольованою державою[3].

Список використаних джерел

1. Моторин Р. М., Приходько К. Р., Приходько М. Р. Аналіз впливу зовнішніх шоків на рентабельність активів суб'єктів господарювання України. *Статистика України*, науково-інформаційний журнал. 2024. № 1. С.11-22. URL: https://su-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/428

2. Державна служба статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/

3. Ukraine ramps up spending on homemade weapons to help repel Russia. Story by Euronews. URL: https://www.msn.com/en-xl/africa/top-stories/ukraine-ramps-up-spending-on-homemade-weapons-to-help-repel-russia/ar-BB1kxliL?ocid=socialshare &pc=LCTS&cvid=49602b2ebc6a435ca2a727aacb579d84&ei=13

ВИКОРИСТАННЯ СТАТИСТИЧНИХ МЕТОДІВ В ЕКОНОМІЧНОМУ АНАЛІЗІ ТА ПРОГНОЗУВАННІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Новіченко Людмила Степанівна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування;
Національна академія статистики, обліку та аудиту

В умовах воєнного стану в Україні, значних інфляційних та валютних коливань, посилення нормативного регулювання різних сфер здійснення господарської діяльності суб'єктів господарювання, підвищення фіскального навантаження на бізнес, особливої актуальності набувають питання удосконалення системи управління та ухвалення оперативних та дієвих рішень щодо стратегії та прогнозів подальшого функціонування підприємства. Отримання достовірної та оперативної інформації управлінським персоналом є запорукою правильних розрахунків та побудови чітких прогнозів подальшого розвитку суб'єкта господарювання. Використання статистичних методів для формування надійного інформаційного забезпечення для побудови моделей та оцінки взаємозв'язку економічних явищ як основи формування подальшої стратегії функціонування підприємства.